

[Elgaard.]

ske i dollars. Det er der i og for sig ikke noget at sige til, men situationen er jo den, at vi trods den opnåede gunstige betalingsbalance er i dollarnød. Den samme situation er andre vesteuropæiske lande også i, bl. a. England, som tidligere konverterede vort sterlingoverskud til dollars. Hvis Vesteuropa fortsat skal kunne øge produktion og beskæftigelse, må dette problem løses eller, sagt på anden måde: det må gøres Amerika forståeligt, at hvis virkningerne af den hjælp, der er ydet, ikke skal gå tabt, må der åbnes udveje for en ligelig konkurrence på det amerikanske marked mellem mellem amerikanske og udenlandske varer.

Den omtalte gunstige udvikling af betalingsbalancen er nået på trods af betydelige afdrag på gæld og en for os beklagelig udvikling i bytteforholdet i udenrigshandelen. Hvis bytteforholdet i 1949 sættes lig 100, var det i 1950 89 og i 1951 79. I årets sidste kvartal er der dog sket en forbedring på grund af stigende eksportpriser og vigende importpriser, men alligevel har forringelsen af bytteforholdet for hele 1951 medført et tab for det danske samfund på ca. 1 100 mill. kr.

Fra socialdemokratisk side har man villet bagatelisere den skete forbedring af vore betalingsforhold. Det er bl. a. fremført, at forbedringen skyldes forbrug af lagervarer, og at private firmaer har haft en gældsætning i udlandet på flere hundrede millioner kroner. Sandheden er, at der i 1951 er sket en lagerforøgelse til en værdi af ca. en halv milliard kroner, og at private kapitalbevægelser ikke har haft noget betydeligt omfang. Det kan man læse i den økonomiske årsoversigt, side 37, hvor der bl. a. står:

„Om disse sidste“ — altså de private kapitalbevægelser — „foreligger ingen direkte oplysninger. Det foreliggende materiale tyder dog ikke på, at de for året som helhed har haft noget betydeligt omfang.“

Det er et dementi af en karakter, der frister mig til at sige, at den socialdemokratiske opposition åbenbart har det som ræven, der ikke kunne nå rønnebærrene.

I den socialdemokratiske agitation har det også været et stående emne, at regeringens politik har virket produktionsbremsende og forøget arbejdsløsheden.

Det ærede medlem hr. H. C. Hansen havde et ikke helt ringe afsnit i sin tale, der drejede sig om beskæftigelsen, og jeg synes, han understregede meget stærkt, at når beskæftigelsen i Danmark i øjeblikket ikke var tilfredsstillende, så var det regeringens poli-

tik, der var skyld deri. I denne forbindelse har man ironisk spurgt — såvidt jeg husker, er spørgsmålet rejst i det høje ting af det ærede medlem hr. H. C. Hansen —, hvordan regeringen vil opfylde OEEC-landenes fælleserklæring af 29. august 1951 om en udvidelse af den samlede produktion i Vesteuropa på 25 pct. i løbet af de næste fem år.

På det sidstnævnte spørgsmål vil jeg svare, at man også kan tage en titel på en erklæring for højtideligt. Selvfølgelig vil regeringen tilstræbe den størst mulige produktionsforøgelse, og hvordan dette mål skal nås, undersøges nu af ekspertgrupper indenfor OEEC. Men nogen gennemsnitlig forøgelse er der slet ikke tale om. Der peges i erklæringen særlig på nødvendigheden af at forøge produktionen af de varer, der er kærnen i Vesteuropas økonomi, nemlig kul, stål og landbrugsprodukter. Det siger sig selv, at en forøgelse af kul- og stålproduktionen i Danmark kan der ikke blive tale om. Hvad landbrugsproduktionen angår — den ligger over førkrigsniveauet —, er der endnu ikke udarbejdet nogen endelig plan, så det ærede medlem behøver ikke at ængstes i den henseende. Regeringen har ikke svigtet sine internationale forpligtelser, og hvis socialdemokratiet vil trække i arbejdstøjet og lægge dogmerne på hylden, er det heller ikke sandsynligt, det vil ske i fremtiden. Jeg tænker her på liberaliseringen. Den er nu forøget til 76 pct. og vil kunne forøges yderligere, hvis der ikke lægges hindringer i vejen for en fortsættelse af regeringens økonomiske politik.

De statistiske oplysninger, der foreligger om produktionseffektiviteten, viser, at der fra marts 1949 til marts 1952 er sket en stigning på 13 points for konsumvarer, idet produktionsindekset er gået op fra 141 til 154. I 1950 var tallet i gennemsnit 160. Sammenlignet med dette år er der altså tale om en mindre tilbagegang i produktionen af forbrugsvarer, en bevægelse, der er i overensstemmelse med, hvad regeringen har tilstræbt. For produktionsmidler udviser indekset i samme tidsrum følgende bevægelser: i marts 1949 155, i 1950 i gennemsnit 177, i 1951 i gennemsnit 186 og i marts 1952 182.

For hele perioden er der altså sket en stigning på 27 points, medens der fra 1951 til marts 1952 er et fald på 4 points. Den samme tendens har gjort sig gældende i andre vesteuropæiske lande og skyldes ikke, som man vil hævde fra socialdemokratisk side, kreditstramningen, men en vis stagnation på grund af bl. a. den usikre prisudvikling. Investeringen er på ingen måde gået tilbage. I 1950 investeredes der i private virksom-